

Handläggare: Ariane Andersson
Telefon: 08-508 14 535

Tertialrapport 2 Enskede-Årsta-Vantör

Sammanfattande analys

Stadsdelsförvaltningen bedömer att samtliga kommunfullmäktiges mål kommer att uppfyllas under året, med undantag för målet Jobb istället för bidrag som bedöms uppfyllas delvis.

Under den andra tertialen har arbetet för att utveckla verksamheterna fortgått gentemot såväl brukare och invånare som medarbetare. Under sommaren genomförde förvaltningen tillsammans med ungdomar från området en festival på Årstafältet, som hade upp emot 2 500 besökare. Fritidsverksamheten har under sommaren kunnat förstärka sina insatser och kommer bland annat att rusta upp den inre miljön på fritidsgårdarna och öka öppethållandet.

Inom omsorgen om funktionsnedsatta har åtgärder vidtagits för att bygga ut och rusta upp gruppboheter. Äldreomsorgen har bland annat arbetat med att förbättra dokumentationen. Individ- och familjeomsorgen har fortsatt med utbildningsinsatser i utredningsmetodik. Förvaltningen arbetar också vidare med att genomföra stadsdelsnämndens aktivitetsplan för upphandlingar. Det är cirka 100 medarbetare som har varit direkt berörda av genomförda avknoppningar under de gångna åtta månaderna.

Under sensvåren presenterades stadens omfattande medarbetarenkät. Genom denna har förvaltningen fått ett bra underlag för att utveckla arbetsgivarrollen. Det totala resultatet för förvaltningen är förhållandevis gott men variationerna är tämligen stora inom förvaltningen. Förvaltningsledningen har haft träffar med de enheter som haft ett relativt lågt medarbetarindex och kommer att fortsätta följa enheternas arbete för att höja värdet till nästa mätning.

Under den andra tertialen har antalet vuxna bidragstagare och antalet barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd minskat. Sedan tertialrapport 1 har förvaltningen fortsatt att arbeta med att se över arbetsformerna kring grupperna unga bidragstagare, bidragstagare med socialmedicinska problem och sjukskrivna. Utfallet för denna period indikerar att det går i rätt riktning även om förvaltningen bedömer att samtliga årsmål inom området inte kommer att uppnås.

Förvaltningen prognostiserar ett överskott med 17,8 miljoner kronor. Detta motsvarar cirka en procent av stadsdelsnämndens budget. Överskott redovisas inom administration, förskola, äldreomsorg, funktionshinder, fritid och

arbetsmarknadsåtgärder. Underskott redovisas inom flyktingmottagning, socialpsykiatri, missbruksvård och ekonomiskt bistånd.

Den förbättrade prognosen i förhållande till tidigare rapporter beror främst på minskade kostnader inom äldreomsorg och omsorg om funktionsnedsatta samt ekonomiskt bistånd. Förvaltningen kommer att genomföra vissa engångssatsningar inom förskola och fritid, äldreomsorg och omsorg om funktionsnedsatta. Inom missbruksvården, som har underskott, har förvaltningen initierat en översyn av kostnadsutveckling och arbetssätt.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL I:

I. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

Stockholms stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att nämndmålen inom området "Stockholms stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad" kommer att uppfyllas under året.

Under den andra tertialen har förvaltningen fortsatt arbetet utifrån stadsdelsnämndens aktivitetsplan för upphandlingar. Under inledningen av året genomfördes tre avknoppningar som omfattade två hemtjänstenheter och en förskoleenhet med sammanlagt fem förskolor. Avknoppningarna har berört cirka 500 brukare och 100 medarbetare. Sedan tertialrapport 1 har inga ytterligare avknoppningar genomförts. Antalet anställda med avgångskod avknoppade verksamheter har dock ökat till 49 sedan tertial 1 eftersom tjänstledighetsperioden nu har gått ut för en av de avknoppade verksamheterna. Förvaltningen beräknar att "antalet anställda till avknoppade verksamheter" kommer att öka ytterligare under det resterande året då tjänstledighetsperioden avslutas även inom de andra verksamheterna som har knoppat av.

Inom stadsdelsnämndens företagarråd har företagare haft möjlighet att möta varandra och stadsdelsnämndens ordförande och vice ordförande samt olika organisationer, såsom Stockholm Business Region, för att diskutera gemensamma frågor. Exempelvis har företagarrådet tillsammans med Stockholm Business Region och trafikkontoret diskuterat åtgärder mot dumpning av skräp vid Årsta partihallar. Arbetet för att röja undan och hindra dumpning har inletts.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens □ Uppfylls helt			24 %	öka	Årsredovisning 2008
Antal anställda till avknoppade verksamheter ●	49 st	70 st	70 st	öka	Tertial 2 2008

Kommentar:

**NÄMNDMÅL:
Förvaltningen ska aktivt stödja medarbetare som vill knoppa av verksamhet**

● Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen har informerat samtliga medarbetare om möjligheterna till avknoppning genom information på intranätet och nyhetsblad samt vid möten.

**NÄMNDMÅL:
All utförarverksamhet, exkl. socialpsykiatri och korttidshem för barn och vuxna inom omsorgen för funktionsnedsatta, ska konkurrensutsättas**

● Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen följer aktivitetsplanen för konkurrensutsättning, som omfattar flertalet av utförarverksamheterna. Förvaltningen har under perioden januari till och med augusti genomfört/påbörjat följande upphandlingar. Förvaltningen har i dessa verksamheter cirka 250 medarbetare.

Genomförda upphandlingar

- Medicinsk fotvård (direktupphandling)
- Parkskötsel Vantör
- Enskede nya servicehus
- Högdalens äldreboende (centralupphandling, verksamheten övergår i enskild regi november 2008)

Pågående, dvs. annonserade och sista anbudsdag under september/oktober 2008

- Rågdalens parklek
- Svedmyrabadet
- Vantörs gruppbestäder

Påbörjat/övrigt

- Fritidsområde 1 och 2: planerat att förfrågningsunderlaget beslutas på oktobernämnden
- Gemensam upphandling av städtjänster: processen med att utarbeta förfrågningsunderlag är påbörjad

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Genomföra de upphandlingar som anges i förvaltningens aktivitetsplan	2008-01-01	2008-12-31	
● Förvaltningen deltar i gemensamma upphandlingar för tex. vård- och omsorgsboende	2008-01-01	2008-12-31	

**KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Jobb istället för bidrag**

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål Jobb istället för bidrag kommer att uppfyllas delvis. Antalet vuxna bidragstagare och antalet barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd har minskat under den andra tertialen. Förvaltningen bedömer samtidigt att årsmålen kommer att uppfyllas endast delvis för "antalet vuxna bidragstagare i staden", "andelen flyktingar som är självförsörjande efter introduktion", och "stadens kostnader för ekonomiskt bistånd".

Förvaltningen har arbetat vidare med de åtgärder som redovisades i tertialrapport 1. Förvaltningen kartlägger arbetsprocesser och utvecklar metoder och samverkan, för att säkerställa att personer med socialmedicinska problem snabbare kan få stöd i rehabilitering och kontakt med arbetslivet. En konsultläkare stöder förvaltningen i arbetet med att se över läkarintyg och i att utveckla samverkan med försäkringskassan och landstinget. Vidare kommer förvaltningen under hösten att genomföra en intern granskning av handläggningen av försörjningsstödet i syfte att följa upp tillämpningen av stadens riktlinjer.

Förutsättningarna för att nå årsmålen inom "Jobb istället för bidrag" påverkas av hur Jobbtorgs arbete fortskrider. Förvaltningen har under perioden samverkat med Jobbtorg för att i enskilda möten och i gruppmöten samt genom studiebesök dela information och erfarenheter. Under januari till och med augusti månad har 184 personer gått över i arbete efter insatser vid Jobbtorg. Under samma period har förvaltningen remitterat 1 637 personer till Jobbtorg, vilket betyder att cirka elva procent av de remitterade har fått arbete. Jämfört med tertialrapport 1 har alla arbetssökande nu fått tid vid Jobbtorg och arbetsplan inom fem dagar. Förvaltningen ser dock en tendens att återremitteringen från Jobbtorg har börjat öka sedan juni månad.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion ◆ exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	30 %	40 %	50 %	50 %	Tertial 2 2008

Kommentar: Andelen flyktingar som är självförsörjande efter introduktion har minskat sedan år 2007. Förvaltningen arbetar med att hitta effektiva samverkansformer med Jobbtorg.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Antal vuxna bidragstagare i staden med ekonomiskt bistånd	1 757 st	1 750 st	1 650 st	1 700 st	Tertial 2 2008
---	----------	----------	----------	----------	----------------

Kommentar: Antalet vuxna bidragstagare med ekonomiskt bistånd har minskat med drygt 100 personer under andra tertialen. Förvaltningen arbetar tillsammans med en förtroendeläkare avseende gruppen långtidssjukskrivna för att förbättra arbetsmetoder och utveckla samverkansformer med andra aktörer. Förvaltningen strävar också efter att utveckla samverkansformerna med Jobbtorg.

Stadens kostnader för ekonomiskt bistånd	44 175 tkr	128 400 tkr	115 900 tkr	minska	Tertial 2 2008
--	------------	-------------	-------------	--------	----------------

Kommentar: Se kommentar ovan.

Andelen flyktingar som har gällande individuella introduktionsplaner			100 %	100 %	Årsredovisning 2008
					● Uppfylls helt

Antal personer som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd			1 155 st	minska	Årsredovisning 2008
					● Uppfylls helt

Kommentar:

Antal barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd			1 250 st	minska	Årsredovisning 2008
					● Uppfylls helt

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Genomföra projektet Jobbtorg	2008-01-01	2008-12-31	
● Alla flyktingar ska ha aktivitetsplan inom fem dagar	2008-01-01	2008-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Samtliga personer med ekonomiskt bistånd på grund av arbetsbrist hänvisas till något av stadens jobbtorg för snabb insats och jobbgaranti 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Jobbtorgen ska utarbeta lokala samverkansöverenskommelser med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan m.fl. 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Vuxna arbetsföra flyktingar hänvisas till de stadsgemensamma jobbtorgen där de ska ha insats, aktivitetsplan, praktik eller arbete inom fem dagar (Vision 2030) 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsnämnderna ansvarar för att nyanlända flyktingar har en gällande individuell introduktionsplan 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Jobbtorgen ska ge personer med ekonomiskt bistånd arbetsförberedande aktivitetsplan/insats/arbete inom fem dagar 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Jobbtorgen ska ge vuxna arbetsföra flyktingar arbetsförberedande aktivitetsplan/insats/arbete inom fem dagar 	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:
Jobb istället för bidrag

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen bedömer att nämndmålet Jobb istället för bidrag endast kommer att uppfyllas delvis (redovisat ovan).

**KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas**

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att nämndmålet inom området "en hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas" kommer att uppnås under året. Innan årets utgång beräknar förvaltningen kunna presentera ett förslag till en miljöplan för stadsdelsnämnden. Enheterna har fortsatt att arbeta med olika åtgärder, främst i det vardagliga arbetet, för att bidra till en hållbar livsmiljö. Som exempel kan nämnas att daglig verksamhet hämtar källsorterat avfall vid vissa av förvaltningens verksamheter och att återuppladdningsbatterier används i larmen vid förvaltningskontoret.

Enligt redovisningen för det första halvåret 2008 är andelen inköpta ekologiska livsmedel sex procent. Men en del av företagen som enheterna handlar av särredovisar inte kostnaderna för ekologiska livsmedel, vilket försvårar konteringen för enheterna. Förvaltningen kommer därför att välja en månad under hösten då enheterna uppmanas att vara extra noga med konteringen för att få ett kontrollvärde som förvaltningen kan använda för att göra en skattning för året.

Andelen miljöbilar kommer troligen inte helt att nå upp till årsmålet om 70 procent. Bilarna byts ut i takt med att avtalen löper ut och nuvarande avtalsperioder sträcker sig längre fram. Under hösten kommer förvaltningen se över möjligheterna att organisera en förvaltningsintern bilpool, vilket troligen kommer att innebära ett totalt minskat behov av bilar inom förvaltningen.

För år 2007 gjorde förvaltningen en manuell beräkning av andelen förnyelsebart drivmedel, som visade att andelen var 46 procent. Förvaltningens bedömning är att andelen ligger på samma nivå nu. För att komma upp till årsmålet på 80 procent har förvaltningen gått ut med direktiv till verksamheterna om att samtliga miljöbilar ska tankas med förnyelsebart drivmedel. Vidare kommer införandet av en förvaltningsintern bilpool innebära förbättrade förutsättningar för att följa upp att bilarna tankas med förnyelsebart drivmedel.

Kommunfullmäktige har beslutat om nya indikatorer för målområdet. För dessa indikatorer föreslår förvaltningen följande årsmål.

- Elförbrukning: 14 miljoner kilowattimmar
- Andelen verksamheter som har systematiskt arbete för effektiva resor och transporter: 100 procent
- Andel av stadens verksamheter som sorterar förpackningar, papper och/eller matavfall: 100 procent

I nuläget är det 90 procent av enheterna som sorterar papper, 77 procent som

sorterar förpackningar och 21 procent som sorterar matavfall. Förvaltningen bedömer att det är rimligt att samtliga enheter under årets lopp kan se till att sortera åtminstone papper.

Systematiskt arbete för effektiva resor och transporter kommer att behandlas i förvaltningens förslag till miljöplan. Indikatorn innebär också att förvaltningen i upphandlingar ska ställa krav på att leverantörerna ska arbeta i enlighet med stadens miljöprogram.

Förvaltningen anser att indikatorn för elförbrukning, som ska mätas som förvaltningens kostnader för el delat med ett snittpris per kilowattimme, kommer att ha ett begränsat informationsvärde. Elförbrukningen kommer att minska i takt med att omfattningen av förvaltningens verksamheter förändras. Elkostnaden, som beräkningen utgår från, påverkas också av sådant som att förvaltningen nyligen har sett över nätsäkringarna, vilket har lett till en nettobesparing på cirka 0,5 miljoner kronor på årsbasis. Det blir därför såväl svårt att sätta ett målvärde som att tolka uppföljningen av värdet. Mot bakgrund av detta anser förvaltningen att utformningen av indikatorn bör ses över.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon ☐ exkl. utryknings- och specialfordon ☒ Uppfylls delvis			70 %	öka	Årsredovisning 2008
Kommentar: I dagsläget är andelen miljöbilar 63% (24 miljöbilar av 38). Andelen miljöbilar beräknas vara cirka 67% till årsskiftet. Bilarna byts ut i takt med att avtalen löper ut.					
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och ☐ städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår ☒ Uppfylls helt			100 %	öka	Årsredovisning 2008

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel ☒	6 %	8 %	8 %	öka	Halvår I 2008

Kommentar:

Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon ☒	7 %	60 %	80 %	öka	Halvår I 2008
--	-----	------	------	-----	---------------

Kommentar: Enligt den mätmetoden som har angetts i staden för indikatorn är andelen endast 7% men det låga värdet förklaras delvis av felkonteringar. För år 2007 gjordes en manuell beräkning av andelen förnyelsebart drivmedel som visade att andelen då var 46%. Bedömningen är att andelen ligger på samma nivå nu. Förvaltningen har nu på nytt gått ut med direktiv till verksamheterna att miljöbilar ska tankas med förnyelsebart drivmedel.

Andel av verksamheter som har ett systematiskt arbete för effektiva resor och transporter (alla nämnder) ☐ Uppfylls helt	100 %	100 %	Årsredovisning 2008
--	-------	-------	---------------------

Elförbrukning (alla nämnder) ☐ Uppfylls helt	14 000 000 kWh	minska	Årsredovisning 2008
--	----------------	--------	---------------------

Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar, papper och matavfall (alla nämnder) ☐ Uppfylls helt	100 %	100 %	Årsredovisning 2008
--	-------	-------	---------------------

NÄMNDMÅL:
Förvaltningens verksamheter ska bidra till en hållbar livsmiljö

● Uppfylls helt

Arbetet enligt enheternas miljöåtaganden pågår som planerat, vilket förvaltningen har redovisat ovan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Berörda enheter ska verka för att andelen ekologiska livsmedel ska öka.	2008-01-01	2008-12-31	
● Undersöka möjligheten att förbättra verksamheternas förutsättningar att källsortera sitt avfall.	2008-01-01	2008-12-31	
● Vid inköp och egna upphandlingar ska guiden för miljöanpassad upphandling användas där så är möjligt.	2008-01-01	2008-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att nämndmålet inom området "Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv" kommer att uppfyllas. Vid tertialrapport 1 hade hälften av förskoleavdelningarna haft en "professionell kulturupplevelse"; vid denna tertialrapport har samtliga förskoleavdelningar haft en kulturupplevelse.

Stadsdelsnämnden har under året beviljat föreningsbidrag till ett antal föreningar för olika aktiviteter i området. Vidare har förvaltningen anordnat en festival på Årsta fältet med 2 000 – 2 500 besökare. Festivalen planerades och genomfördes tillsammans med ungdomar från området.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Stadsdelsnämnderna ska tillgängliggöra kulturaktiviteter för barn i förskoleåldern	2008-01-01	2008-12-31	

**NÄMNDMÅL:
Förskolebarn ska erbjudas kulturupplevelser**

● Uppfylls helt

Målet är uppfyllt då alla förskolebarn har erbjudits minst en kulturupplevelse under året. Ytterligare möjligheter kommer att erbjudas under resterande del av året.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel förskoleavdelningar som upplevt en professionell kulturupplevelse under året ☐ Uppfylls helt			100	Årsredovisning 2008

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Föreningsbidrag avsätts för bidrag till föreningar	2008-01-01	2008-12-31	
☒ Förvaltningen ska i samverkan med föreningslivet erbjuda barn och ungdomar kultur, lek och idrott	2008-01-01	2008-12-31	

**KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att nämndmålen inom "Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad" kommer att uppfyllas. Det trygghetsskapande arbetet, som sker bland annat inom ramen för det Brottsförebyggande rådet (BRÅ), har fortgått under den andra tertialen. Tidigt i höst kommer resultatet av en trygghetsmätning för hela Söderort att presentera. Utifrån resultatet kommer förvaltningen att arbeta vidare med trygghetsfrågorna med till exempel föräldravandringar.

Kultur- och fritidsverksamheten har under sommaren och hösten fått möjlighet att utnyttja medel som tidigare har varit oinvecklade för att kunna täcka andra verksamheters underskott, vilket förvaltningen inte längre bedömer är nödvändigt. Verksamheter som är prioriterade är fritidsgårdarna i Östberga, Rågsved och Enskededalen. En del av medlen kommer att användas till personalförstärkning vid fritidsgårdarna i Östberga och Rågsved, där

rekrytering pågår. Resurserna kommer därutöver att användas till utökade öppettider och upprustning av den inre miljön samt olika aktiviteter. (Se vidare ekonomiavsnittet.) Insatser och aktiviteter kommer att utformas tillsammans med ungdomarna.

Under vår- och sommarsäsongen (15/4-15/9) har städningen av parker har utökats. Man plockstädar och tömmer papperskorgarna oftare i Grynkvarnsparken, på Bandängen och i Rågsveds centrum. Städningen är också utökad i Årstaskogen och på Högdalstoppen.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Genomföra trygghetsvandringar	2008-01-01	2008-12-31	
● Förbättra städningen i parker	2008-01-01	2008-12-31	
● Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Barn och ungdomar ska erbjudas förebyggande och tidiga insatser

● Uppfylls helt

Såväl kultur- och fritidsverksamheten som individ- och familjeomsorgen arbetar förebyggande och med tidiga insatser, i samverkan med andra organisationer. Under sommarmånaderna har fritidsverksamheten utökats med flera badbussar för barn och ungdomar till Sävsnäs och Simpvik. Ungdomsgrupper har också haft möjlighet till lägerverksamhet på Simpvik. Exempel på aktiviteter har varit bad, fiske, kanotpaddling, idrott och lek.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Förebyggande och tidiga insatser genom tex. samverkan inom BUS	2008-01-01	2008-12-31	
● Fritidsgårdar och parklekar erbjuder utvecklande och lärande aktiviteter i en trygg miljö som motverkar droganvändning och annat destruktivt beteende	2008-01-01	2008-12-31	
● Fältassistenter ska arbeta uppsökande och förebyggande för att ge stöd till barn och ungdomar i stadsdelen	2008-01-01	2008-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Öpsettider på fritidsgårdar ska öka	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:**Stadsdelen ska upplevas som ren, vacker och trygg**

● Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen bedömer att de pågående och planerade insatserna inom förskola och fritid (inklusive stadsmiljö) samt individ- och familjeomsorg kommer att leda till att målet uppfylls.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:
2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämndens mål inom "Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald" kommer enligt förvaltningens bedömning att uppfyllas. Inom samtliga verksamhetsområden har man förbättrat informationen på webbplatsen. Alla förskolor har också en egen webbplats som kommer att utvecklas ytterligare under resterande delen av året. Inom äldreomsorgen har alla enheter utformat informationsbroschyrer om respektive verksamhet. Beställarenheterna inom äldreomsorgen och omsorgen om funktionsnedsatta informerar om rätten att välja utförare. I den mån det är möjligt erbjuds individ- och familjeomsorgens klienter möjlighet att välja utförare.

Utrednings- och statistikkontoret har genomfört en brukarenkät om förskolan. Sammantaget var en stor del av föräldrarna mycket nöjda eller nöjda med förskoleverksamheten i Enskede-Årsta-Vantör (91 procent i stadsdelsområdet jämfört med 89 procent för hela staden). I tertialrapport 1 uppgav förvaltningen att den i tertial 2 skulle återkomma med årsmål för indikatorn "stockholmarnas upplevelse av kvaliteten inom barnomsorgen". Förvaltningen avvaktar dock med att sätta ett årsmål tills det finns en definition av hur indikatorn ska mätas.

En brukarundersökning om samhällsinformationen i flyktingmottagandet har genomförts med 67 deltagare. Undersökningen har visat på att brukarna är nöjda med informationen. Omsorgen om funktionsnedsatta har utarbetat en brukarenkät, som behandlar den enskildes upplevelse av inflytandet över insatserna och av valfriheten samt av bemötandet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Medborgarnas upplevelse av ☐ valmöjlighet i de verksamheter där valfrihetssystem finns			65 %	tas fram 2008	Årsredovisning 2008
Antal genomförda avknoppningar	3 st	3 st	3 st	öka	Tertial 2 2008

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal brukare som aktivt valt utförare (Äldreomsorgen) ☐ Uppfylls helt			2 000 st	öka	Årsredovisning 2008
Antal alternativ inom hemtjänst ☐ Uppfylls helt			37 st	öka	Årsredovisning 2008
Antal alternativ att välja bland inom förskolan ☐ Uppfylls helt			97 st	öka	Årsredovisning 2008

Kommentar: Förvaltningen inväntar uppgifter om antalet enskilt drivna förskolor från utbildningsförvaltningen och har därför svårigheter att i nuläget göra en prognos på årsmålet.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och uppmuntra personalen att knoppa av	2008-01-01	2010-12-31	
Ta initiativ till ökat samarbete med frivilligsektorn	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:

Brukare informeras alltid om möjligheten att välja utförare och antalet aktörer ska öka

Uppfylls helt

Nämndmålet bedöms uppfyllas i enlighet med redovisningen ovan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Information på webben, broschyrer och dialog direkt med brukaren och/eller deras anhöriga	2008-01-01	2008-12-31	
Utforma förbättrad information om äldreomsorgens enheter	2008-01-01	2008-12-31	
☒ Brukarenkät	2008-01-01	2008-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Alla förskolor ska upprätta egna standardiserade webbplatser där inriktning och åtaganden redovisas 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Antalet familjedaghem ska öka 	2008-01-01	2008-12-31	Avvikelse
Kommentar: Antalet kommunala familjedaghem har minskat med två sedan tertialrapport 1. Det är inte någon stor efterfrågan på familjedaghemplatser (se ekonomiavsnittet), samtidigt som det är svårt att rekrytera nya dagbarnvårdare.			
<ul style="list-style-type: none"> Beställarenheten ska föra statistik över antal brukare som aktivt valt utförare. 	2008-01-01	2008-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

- Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att nämndmålen inom "Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö" kommer att uppnås. Under den senaste perioden har andelen förskolelärare ökat, då rekryteringen är lättare i anslutning till terminsavslut. Förvaltningen gör därför i denna tertialrapport bedömningen att målet om 35 procent förskolelärare kommer att nås. Vid vakanser i verksamheterna strävar man efter att öka andelen förskollärare. En metod som används för att nå nyutexaminerade förskollärare är att ta emot studenter under deras praktikperiod.

En revidering av stadsdelsförvaltningens språkprogram har gjorts tidigare i år. Flera språknätverk för samarbete mellan förskolor och språkpedagog har därefter startat sitt arbete. Metoder för att stärka barnens delaktighet har utvecklats. Barnens utveckling och lärande dokumenteras kontinuerligt och kommuniceras med föräldrarna. En kartläggning av vilka modersmål som talas av barnen har gjorts på varje enhet.

Andelen barngrupper med fler än 14 respektive 15 barn har minskat sedan tertialrapport 1. I nuläget är det flera av förskolorna som har lediga platser. Samtidigt var det i augusti 2008 fem respektive fyra avdelningar där antalet barn var fler än 14 respektive 18. Barngrupperna på förskolorna är inte i lika hög grad som tidigare åldersindelade i grupperna 1-3 år och 4-5 år. Vid förvaltningen är det 83 av 188 barngrupper som har blandade åldersgrupper. Indikatorn om barngruppernas storlek utifrån åldersindelning är därför något missvisande.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året ●	0 st	0 st	0 st	0 st	Aug 2008
Andel behöriga förskolelärare ☐ Uppfylls helt ●			35 %	öka	Årsredovisning 2008
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn ■	6,94 %	7 %	0 %	minska	Tertial 2 2008

Kommentar: Barngrupperna på förskolorna är inte längre i lika hög grad åldersindelade i grupperna 1-3 år och 4-5 år som förut. Vid stadsdelsförvaltningen finns det 188 barngrupper, varav 83 grupper har blandade åldersgrupper. Dessa är inte inräknade i redovisningen av gruppstorlekarna för barn 1-3 år respektive 4-5 år och därför blir det svårt att bedöma måluppfyllelsen.

Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn ■	12,12 %	12 %	0 %	minska	Tertial 2 2008
--	---------	------	-----	--------	----------------

Kommentar: Se kommentar ovan.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga ●	2008-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska planera för att staden upprätthåller barnomsorgsgarantin ●	2008-01-01	2010-12-31	
Staden ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare ●	2007-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad ●	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:
Förskolan ska arbeta med att stärka barns utveckling samt identitet och självkänsla

● Uppfylls helt

Nämndmålet bedöms uppfyllas helt enligt redovisningen ovan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Förskolan ska arbeta med alla barns språk- och kommunikationsförmåga	2008-01-01	2008-12-31	
● Alla barn ska ges möjlighet att delta i planering och utvärdering utifrån sina förutsättningar	2008-01-01	2008-12-31	
● Barnens utveckling och lärande ska kontinuerligt dokumenteras och kommuniceras med föräldrarna	2008-01-01	2008-12-31	
● Inom varje förskoleområde skall en årlig kartläggning göras av vilka modersmål som talas av barnen	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:
Det pedagogiska arbetet ska utvecklas inom förskolan

● Uppfylls helt

Nämndmålet bedöms uppfyllas helt enligt redovisningen ovan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Andelen förskollärare ska öka	2008-01-01	2008-12-31	
● Likabehandlingsplan	2008-01-01	2008-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att nämndmålen kommer att uppfyllas inom "Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen".

Den så kallade Stockholmsenkäten indikerar att en ökning har skett av konsumtionen av alkohol och narkotika bland ungdomar sedan år 2006. I vissa grupper har dock konsumtionen minskat. I gruppen flickor i årskurs 2 på gymnasiet är det färre som uppger att de någon gång har använt narkotika. Enligt undersökningen har också alkoholkonsumtionen minskat i gruppen pojkar i årskurs 2 på gymnasiet.

Förvaltningen kommer att arbeta vidare för att minska drogkonsumtionen bland ungdomar. Den förstärkning av fritidsverksamheten som nu görs kan ses som en del i detta (redovisat ovan). En annan del är preventionssamordnarens arbete som bland annat sker i samverkan med det brottsförebyggande rådet. I arbetet ingår bland annat utbildningsinsatser riktat mot både skolpersonal (inom ÖPP) och föräldrar (inom Komet). Förvaltningen ordnar även trygghetsvandringar och ska följa upp den utbildning som tidigare har getts i en metod för att stärka flickors psykiska hälsa och självkänsla.

Förvaltningens arbete med att motivera hemlösa till annat boende har fortgått under året. Antalet hemlösa har enligt den senaste mätningen ökat i Enskede-Årsta-Vantör. Totalt i staden har antalet hemlösa minskat med 150 personer sedan stadens räkning år 2006. På stadsdelsförvaltningarna har det skett både minskningar och öknningar av antalet hemlösa mellan 2006 och 2008. Enskede-Årsta-Vantör har tillsammans med Bromma störst ökning. I Enskede-Årsta-Vantör har antalet hemlösa ökat med 36 personer till 275. Av dessa 275 personer är det 58 som är 25 år och yngre. Av de 275 hemlösa är det två personer som uppges sova ute; övriga återfinns i träningslägenheter, stöd- och omvårdnadsboende, behandlingshem, härbärge, etc.

Förvaltningens uppsökare arbetar med att motivera hemlösa till annat boende. Detta arbete sker bland annat utifrån verksamheten Bryggan, där hemlösa kan få mat och har möjlighet att tvätta kläder. Förvaltningen erbjuder också boende bland annat inom träningslägenheter men bekostar även andra boendeformer utifrån tak-över-huvudet-garantin (TÖG).

I oktober startar förvaltningen ett tvåårigt projekt med medel från Socialstyrelsen. Projektet innebär en satsning på budgetrådgivning för att se till att de som har blivit hemlösa ska kunna sanera sina skulder så att de har bättre möjligheter till ett annat boende. Med detta anser förvaltningen att stadsdelsnämndens uppdrag, om att återkomma med en redovisning om de hemlösa, är besvarat.

Stadsledningskontoret har uppmanat stadsdelsförvaltningarna att se över sina årsmål för antalet nytillkomna omsorgslägenheter. Förvaltningen anser dock inte att det är rimligt att höja årsmålet ytterligare. Enskede-Årsta-Vantörs årsmål ligger förhållandevis högt i jämförelse med övriga stadsdelsförvaltningar. Enskede-Årsta-Vantör har ett årsmål på 14 nytillkomna

omsorgslägenheter under år 2008. Årsmålet har bedömts rimligt med hänsyn till de nybyggnationer av lägenheter som har planerats i stadsdelsområdet. Utifrån dessa planer har förvaltningen framfört önskemål om att i nybyggnationer också inkludera omsorgslägenheter. Detta har mottagits positivt av byggherrarna och 14 omsorgslägenheter kan komma att inrymmas.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal hemlösa ☐ ■ Uppfylls inte			3 231 st	minska	Årsredovisning 2008
Kommentär: Indikatorn rapporteras av socialtjänstförvaltningen som har satt årsmålet 3 231 för hela staden. I den kartläggning av hemlösa i Stockholm som genomfördes den 15 april 2008 har Enskede-Årsta-Vantör redovisat 275 hemlösa. Enskede-Årsta-Vantör är det stadsdelsområde som har redovisat flest hemlösa personer. Antalet hemlösa har ökat med 36 personer sedan räkningen år 2006. (År 2007 gjordes ingen räkning för de stadsdelsförvaltningar som gick samman.)					
Andel hemtjänst i egen regi som bedrivs ☐ enligt gällande avtal ☒ Uppfylls helt			100 %	100 %	Årsredovisning 2008
Andel vård- och omsorgsboende i egen regi som bedrivs i ☐ enlighet med gällande avtal ☒ Uppfylls helt			100 %	100 %	Årsredovisning 2008
Andel omsorgspersonal med ☐ grundutbildning (äldreomsorg) ☒ Uppfylls helt			87 %	87 %	Årsredovisning 2008
Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden ☐ (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning) ☒ Uppfylls helt			14	200 st	Årsredovisning 2008

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller ☒ SoL (Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	0 st	0 st	0 st	Tertial 2 2008
Andel upphandlad verksamhet som bedrivs i enlighet med gällande avtal (Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning) ☐ Uppfylls helt			100 %	100 %	Årsredovisning 2008
Andel av utredningar inom loF, barn och unga där metoden BBIC används ☐ Uppfylls helt			50 %	50 %	Årsredovisning 2008
Andel av utredningar inom loF, socialpsykiatri där metoden DUR används ☐ Uppfylls helt			75 %	50 %	Årsredovisning 2008
☒ Andel individuella handlingsplaner inom loF, socialpsykiatri	100 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 2 2008
☒ Andel barn och unga i öppenvård (loF)	64,21 %	65 %	65 %	öka	Tertial 2 2008
☒ Andel vuxna i öppenvård (loF)	75,56 %	75 %	75 %	öka	Tertial 2 2008

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Totalkonsumtion av alkohol avseende ☐ ungdomar i år 9 och år 2 gymnasiet ☒ Uppfylls delvis			-0,25 lit	-10 %	Årsredovisning 2008
Kommentar: Alkoholkonsumtionen har, enligt den så kallade Stockholmsenkäten, ökat sedan år 2006. I gruppen pojkar årskurs 2 har dock en minskning skett.					
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller ☐ SoL (Äldreomsorg) ☒ Uppfylls helt			0 %	minska	Årsredovisning 2008
Kommentar: I nuläget har förvaltningen två ej verkställda beslut men förvaltningen bedömer att samtliga ska vara verkställda innan årets utgång.					
Antal genomförda förebyggande ☐ hembesök ☒ Uppfylls helt			500 st	öka	Årsredovisning 2008
Antal genomförda ☐ grundutbildningar ☒ Uppfylls helt			0 st	öka	Årsredovisning 2008
Kommentar: Förvaltningen utbildar genom Kravmärkt Yrkesroll (KYR).					
Anhörigas upplevelse av hur anhörigstödet ☐ fungerar ☒ Uppfylls helt			85 %	öka	Årsredovisning 2008
Upplevelsen av maten ☐ och måltidssituationen ☒ Uppfylls helt			70 %	öka	Årsredovisning 2008
Antal öppna dagverksamheter för ☐ äldre ☒ Uppfylls helt			6 st	öka	Årsredovisning 2008
Kommentar:					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal verksamheter som drivs i samarbete ☐ med frivilligorganisationer ● Uppfylls helt			5 st	öka	Årsredovisning 2008
Antal ej verkställda domar (Stöd och service till personer ☐ med funktionsnedsättning) ● Uppfylls helt			0 st	0 st	Årsredovisning 2008
Andel av utredningar där strukturerade ☐ metoder för utredning av missbruk används ● Uppfylls helt			75 %	50 %	Årsredovisning 2008
Antal stadsdelsnämnder som ☐ erbjuder dagkollo för äldre ● Uppfylls helt			1 st	100 %	Årsredovisning 2008
Antal ej verkställda domar (Äldreomsorg) ● Uppfylls helt			0 st	0 st	Årsredovisning 2008
Antal ej verkställda domar (Individ- och familjeomsorg) ☐ ● Uppfylls helt			0 st	0 st	Årsredovisning 2008
Antal ej verkställda beslut enligt SoL och ● LSS (Individ- och familjeomsorg)	0 st	0 st	0 st	0 st	Tertial 2 2008

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen nöjda omsorgstagare (äldreomsorg) ☐ Uppfylls helt			79 %	79 %	Årsredovisning 2008
Andel familjehem med grundutbildning ☐ Uppfylls helt			20 %	100 %	Årsredovisning 2008
Andel som någon gång använt narkotika bland ungdomar i år 9 och år 2 i gymnasiet ☐ Uppfylls delvis			-10 %	-10 %	Årsredovisning 2008

Kommentar: Enligt den så kallade Stockholmsenkäten har andelen som någon gång använt narkotika i årskurs 9 och år 2 på gymnasiet ökat sedan år 2006. I gruppen flickor år 2 gymnasiet har dock en minskning skett.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2007-01-01	2010-12-31	
☒ Utveckla valfriheten inom äldreomsorgen	2008-01-01	2010-12-31	
☒ Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31	
☒ Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31	
☒ Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31	
☒ Hyressättningen av bostäder för boende enligt LSS ska revideras så att tillgången till gemensamhetsutrymme beaktas	2008-01-01	2008-12-31	
☒ Införa fler evidensbaserade metoder	2007-01-01	2008-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Utveckla samarbetsformer med landstinget för personer med psykisk ohälsa och/eller missbruk 	2007-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Redovisa resultat av insatser för personer med missbruk och psykisk ohälsa 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Utveckla det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar 	2007-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> I samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Nya riktlinjer för biståndsbedömning införs (Äldreomsorg) 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Dagkollo ska erbjudas äldre 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Tillhandahålla vaktmästartjänster för äldre, "fixare", för alla som fyllt 75 år 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Öppna dagverksamheter och träffpunkter ska erbjudas äldre 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Alla boende på vård- och omsorgsboende har rätt till utevistelse 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Andelen timanställda i personalgrupperna ska minska 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Erbjuda alla över 75 år, som inte är beviljade annan insats, ett förebyggande hembesök i samarbete med landstinget 	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar 	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Den enskildes inflytande över insatserna ska förbättras

- Uppfylls helt

Inom omsorgen om funktionsnedsatta har insatser fortgått för att säkerställa den enskildes inflytande över insatserna. Enheterna har fortsatt arbetet med att upprätta genomförandeplaner för varje brukare. Biståndshandläggarna har granskat upprättade genomförandeplaner.

Inom äldreomsorgen beaktas den enskildes önskemål vid ansökan om bistånd. Brukarna ges möjlighet att påverka utförandet av insatser dels via genomförandeplanen, dels i direktkontakt med ledningen på respektive enhet. Under tertial 2 har äldreomsorgen utbildat handledare, som ska stödja övriga medarbetare i att dokumentera genomförandeplaner i systemet Parasol. Äldreomsorgen har också tagit fram praktiska verktyg i form av en handledning. Inom enheten för förebyggande verksamhet har ett brukarråd inrättats med representanter från de öppna dagverksamheterna och de frivilligorganisationer som enheten samverkar med.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Genomförandeplaner. Ett antal stickprov av genomförandeplaner granskas för att säkerställa den enskildes inflytande över insatserna 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Brukarenkät 	2007-02-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Verksamhetsuppföljningar genomförs under året. 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Beställarenheten säkerställer regelbundet att alla domar verkställs. 	2007-10-24	2008-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Beställarenheten säkerställer regelbundet att besluten verkställs.	2008-01-01	2008-12-31	
● Beställarenheten ska erbjuda personer över 75 år ett förebyggande hembesök.	2008-01-01	2008-12-31	
● Ytterligare två öppna dagverksamheter ska starta under året.	2008-01-01	2008-12-31	
● Rekrytering av fler frivilliga ska ske genom annonsering	2008-01-01	2008-12-31	
● Under sommarperioden ska en utökning av dagkollektivverksamheten erbjudas.	2008-01-01	2008-12-31	
● Boende på vård- och omsorgsboende ska erbjudas utevistelse.	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:

Omsorgen om funktionsnedsatta präglas av värdighet, trygghet och inflytande

- Uppfylls helt

Inom omsorgen om funktionsnedsatta har arbetet fortsatt med säkerställa ett bemötande som präglas av värdighet och respekt för individen. Detta har skett bland annat genom kontinuerlig dialog och diskussion på enheterna men också genom det fortsatta arbetet med att se till att brukarna har genomförandeplaner. Omsorgen om funktionsnedsatta redovisar för perioden inte några icke verkställda beslut.

En ny gruppboende öppnade i juni och ytterligare en kommer att öppna i oktober. Omsorgen om funktionsnedsatta kommer att rusta upp en gruppboende i Enskededalen och inom Vantörs gruppboendestäder. Upprustningarna beräknas kosta totalt 160 000 kronor och innefattar byte av både möbler och inredning. Renoveringarna syftar till att skapa en mer trivsamt miljö för både brukarna och personalen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Redovisa antalet kompetensutvecklingsplaner inom omsorgen för funktionsnedsatta	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:
Äldreomsorgen ska präglas av trygghet, värdighet och inflytande.

- Uppfylls helt

Inom alla hemtjänstenheter har omvårdnadsteam alternativt demensteam startat. Diskussioner utifrån "Vision 2030 Ett Stockholm i världsklass" har fortsatt. Under hösten planeras för samtal i arbetsgrupperna i hemtjänsten och servicehus om värdegrund och medarbetarnas uppdrag. Brukarna har erbjudits utevistelse och andra vardagsaktiviteter i det dagliga livet. Satsningen på förbättringar när det gäller mat och måltidssituation pågår alltjämt.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● Utbildning och aktiviteter genomförs för anhörgivårdare. 	2008-01-01	2008-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● En brukarundersökning om upplevelsen av mat- och måltidssituationen ska genomföras i början av året. Uppföljning ska ske i slutet av 2008. 	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:
Barn, ungdomar och vuxna ska erbjudas förebyggande insatser och vård i öppna former i närområdet

- Uppfylls helt

Verksamheterna inom individ- och familjeomsorgen strävar efter att hitta lösningar i närområdet. Individ- och familjeomsorgen erbjuder bland annat boende och boendestöd i närområdet samt har träfflokaler, beroendemottagning, 12-stegsprogram och motivationsgrupper för vuxna. Utredningsenheten för barn och ungdom har en föräldramottagning, KOMET-grupper och Trappan-samtal för barn som har varit med om eller som har bevittnat våld. Vidare finns det två ungdomsmottagningar inom stadsdelsområdet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● Erbjuder frivilliga insatser tidigt såsom Komet, ART, föräldrasamtal m.m. 	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:**Personer med psykiskt funktionshinder ska erbjudas lämplig sysselsättning**

● Uppfylls helt

Vid förvaltningen finns flera olika sysselsättningsverksamheter för personer med psykisk funktionsnedsättning. Därtill kommer det så kallade Mentorprojektet, som erbjuder funktionsnedsatta praktik på den öppna arbetsmarknaden. Under sommaren har förvaltningen också erbjudit fem ungdomar med psykiskt funktionshinder speciallösningar för feriearbete.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Mentorprojekt	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL:**Antalet utredningar inom individ-och familjeomsorgen som görs med strukturerade utredningsmetoder ska öka**

● Uppfylls helt

Antalet utredningar som genomförs med strukturerade utredningsmetoder kommer att öka då metoderna införs i takt med att personalen utbildas.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare**

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att nämndmålen inom "Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare" kommer att uppfyllas helt. Under året har staden genomfört en medarbetarenkät. Denna visade att det så kallade nöjd medarbetarindexet (NMI) var 56 vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning att jämföra med genomsnittet för staden, 59. NMI:t varierar tämligen mycket mellan förvaltningens enheter (mellan 32-75).

Förvaltningsledningen har under höstens inledning haft dialogmöten med de enheter som hade ett NMI under 50 och har då diskuterat orsakerna till resultatet och hur resultatet kan förbättras. Förvaltningen kommer att fortsätta följa enheternas arbete under året med sikte på att höja resultatet. Som ett led i arbetet kommer cheferna också att delta i en utvecklingsgrupp ledd av en extern konsult.

En del i samtalen om medarbetarenkäten har gällt sjukfrånvaron som inte sällan har varit hög vid dessa enheter. Generellt sett är trenden att sjukfrånvaron har

minskat under inledningen av året. Sjukfrånvaron för det första halvåret ligger dock fortfarande förhållandevis högt, 9,7 procent. Enligt förvaltningens uppgifter är korttidsfrånvaron cirka 3,6 procent för perioden september 2007 till och med juli 2008. För närvarande arbetar förvaltningen med att bryta ner och analysera sjukfrånvarostatistiken ytterligare.

Under året har förvaltningen utbildat cheferna i rehabiliteringsprocessen. De enheter som i våras hade en sjukfrånvaro på över sju procent har ställt samman handlingsplaner för hur de ska arbeta med sjukfrånvaron/frisknärvaron. Förvaltningsledningen kommer att fortsätta följa och stödja dessa enheter även under hösten.

Förvaltningen bedömer att en övertalighet om 65-100 personer kommer att uppstå under året. I nuläget är 19 personer övertaliga. Den tillkommande övertaligheten beräknas uppstå inom framförallt äldreomsorgen för vårdbiträden och undersköterskor. Även inom förskola och omsorgen om funktionsnedsatta kan viss övertalighet uppstå. Under den gångna perioden har förvaltningen tillskapat en partsammansatt "övertalighetsgrupp". Inom denna grupp ska arbetsgivaren och de fackliga organisationerna informera varandra samt planera och följa upp vidtagna åtgärder.

Under året har förvaltningen presenterat ett personalekonomiskt bokslut, som bland annat behandlat uppgifter om sjukfrånvaron och antalet män och kvinnor vid förvaltningen. I tillägg till detta kan förvaltningen redovisa följande.

- Kostnaden för sjuklön för andra halvåret 2007 var cirka 8,7 miljoner kronor.
- Kostnaden för vikarier för andra halvåret 2007 var 126 miljoner kronor, men i detta ingår också vikarietäckning för tjänstlediga och andra ledigheter för utbildning, semester, etc.
- Kostnaden för inhyrd personal för hela år 2007 var totalt 5,8 miljoner kronor. Huvuddelen av dessa kostnader kommer från äldreomsorgen men kostnader för inhyrd personal finns också inom övriga verksamhetsområden. I siffrorna ingår också inhyrd personal inom skolorna som ingick under första halvåret 2007.
- Vid frånvaro ska enheterna sträva efter att först försöka lösa uppgifterna genom omfördelning av arbete inom enheten. Förutsättningarna för detta varierar beroende av typ och omfattning av verksamhet.
- Den genomsnittliga pensionsåldern (för ålderspension och särskild ålderspension) år 2007 var 64 år. Genomsnittliga pensionsåldern inom äldreomsorg var 64,2 år och inom förskola 65,9 år.

Under hösten kommer förvaltningen att ta ställning till form och tidpunkt för att ta fram liknande personalekonomiska bokslut, för att säkerställa att uppgifterna integreras och används i den övriga uppföljningen inom stadens ledningssystem. Genom detta anser förvaltningen att skrivelsen om

personalekonomi, från stadsdelsnämndens sammanträde 12 juni 2008, är besvarad.

En granskning, genomförd på stadens uppdrag, har pekat på att stadsdelsnämndens jämställdhets- och mångfaldsplan behöver utvecklas så att den följer stadens riktlinjer. Från och med nästa år gäller en ny diskrimineringslag, som bland annat innebär att jämställdhetsplanerna ska vara treåriga. Förvaltningen kommer under hösten att ta fram ett förslag på en jämställdhets- och mångfaldsplan som följer stadens riktlinjer. Genom detta anser förvaltningen att skrivelsen om brister i stadsdelsnämndens jämställdhets- och mångfaldsplan, från stadsdelsnämndens sammanträde 12 juni 2008, är besvarad.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Sjukfrånvaro	9,7 %	8,5 %	7,2 %	8 %	Halvår I 2008

NÄMNDMÅL:

Förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare

● Uppfylls helt

Det pågår olika insatser för att höja trivseln inom verksamheterna och för att på så sätt öka attraktionskraften. Förvaltningen har nyligen flyttat till nya lokaler med ett centralt läge inom området. Vidare har förvaltningen utbildat 16 chefer inom förvaltningens chefsprogram som är inriktat på det "hälsobefrämjande ledarskapet". Programmet kommer att starta igen vid slutet av året. Enheterna arbetar bland annat med att se till att nyanställda får en god introduktion genom att ta fram rutiner för detta.

NÄMNDMÅL:

Sjukfrånvaron ska minska med 1,5 procentenheter under 2008

◆ Uppfylls delvis

Enheterna inom stadsdelsförvaltningen arbetar vidare utifrån sina åtaganden för att uppfylla nämndmålet (se redovisningen ovan).

NÄMNDMÅL:

Alla medarbetare ska ha dokumenterade medarbetarsamtal 1 gång per år med sin chef

● Uppfylls helt

Flera enheter har rapporterat att medarbetarsamtal har genomförts och att individuella kompetensutvecklingsplaner har ställts samman. Men för att säkerställa att samtliga medarbetare får ett medarbetarsamtal och en individuell kompetensutvecklingsplan kommer förvaltningen att informera verksamheterna

om de krav som gäller. Utfallet kommer därefter att följas upp och rapporteras till stadsdelsnämnden i verksamhetsberättelsen.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Budgeten ska vara i balans

● Uppfylls helt

Förvaltningen prognostiserar ett överskott med 17,8 miljoner kronor. Detta motsvarar cirka en procent av stadsdelsnämndens budget. Överskott redovisas inom administration, förskola, äldreomsorg, funktionshinder, fritid och arbetsmarknadsåtgärder. Underskott redovisas inom flyktingmottagning, socialpsykiatri, missbruksvård och ekonomiskt bistånd.

Den förbättrade prognosen i förhållande till tidigare rapporter beror främst på minskade kostnader inom äldreomsorg och omsorg om funktionsnedsatta samt inom ekonomiskt bistånd. Förvaltningen kommer att genomföra vissa engångssatsningar inom förskola och fritid, äldreomsorg och omsorg om funktionsnedsatta. Inom missbruksvården, som har underskott, har förvaltningen initierat en översyn av kostnadsutveckling och arbetssätt.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☐ Nämndens budgetföljsamhet efter tekniska justeringar			100 %	100 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	Tertial 2 2008
Kommentar: Indikatorn rapporteras in av Stadsledningskontoret.					
☐ Nämndens budgetföljsamhet före tekniska justeringar (%)			100 %	100 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	Tertial 2 2008
Kommentar: Indikatorn rapporteras in av Stadsledningskontoret.					

NÄMNDMÅL:
Verksamheterna ska rymmas inom tilldelad budget

● Uppfylls helt

Totalt sett rymms verksamheterna inom tilldelad budget men avvikelser förekommer för enskilda verksamheter i enlighet med redovisningen ovan.

**KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna**

● Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål kommer att uppnås.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☐ Administrationens andel av de totala kostnaderna ● Uppfylls helt			3,8 %	minska	Årsredovisning 2008
☐ Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi ● Uppfylls helt			10,5 %	minska	Årsredovisning 2008

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31	

**NÄMNDMÅL:
Förvaltningens resurser ska utnyttjas effektivt**

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämndens mål kommer att uppnås. Förvaltningen arbetar bland annat med att se över lokalutnyttjandet och samutnyttjandet av personal.

Ekonomisk uppföljning

Förvaltningen redovisar en prognos per 31 augusti som visar ett totalt överskott på 17,8 miljoner kronor. Överskott redovisas inom administration, förskola, äldreomsorg, funktionshinder, fritid och arbetsmarknadsåtgärder. Underskott redovisas inom flyktingmottagning, socialpsykiatri, missbruksvård och ekonomiskt bistånd. Den förbättrade prognosen i förhållande till tidigare rapporter beror främst på minskade kostnader inom äldre- och handikappomsorg samt ekonomiskt bistånd.

Verksamhet, netto mnkr	Budget	Bokfört 31/8	%	Prognos augusti	Prognos juli	Prognos T1
Administration	75,2	49,4	65,7	1,5	1,4	0,7
Individ- och familjeomsorg	199,6	139,6	69,9	-9,4	-8,0	-5,0
<i>varav Socialpsykiatri</i>	<i>52,9</i>	<i>39,7</i>	<i>75,0</i>	<i>-6,0</i>	<i>-2,5</i>	<i>-2,5</i>
Stadsmiljö	19,5	11,8	60,5	0,3	0,0	0,0
Förskola	380,2	224,8	59,1	13,6	12,4	9,6
Grundskola	0	0	0	0,0	0,0	0
Flyktingmottagande	16,1	9,2	57,1	-0,5	-1,2	-2,9
Äldreomsorg	714,2	465,2	65,1	10,3	5,1	5,1
Funktionshindrade	232,4	158,1	68,0	4,0	1,0	0,4
Fritid och kultur	40,9	19,1	46,7	8,2	7,7	9,7
Övrig verksamhet	0	0	0	0,0	0,0	0
Arbetsmarknadsåtgärder	8,1	3,9	48,1	2,0	2,0	1,0
Ekonomiskt bistånd	144,0	101,6	70,6	-8,4	-10,6	-13,8
<i>varav handläggning</i>	<i>28,1</i>	<i>16,7</i>	<i>59,4</i>	<i>2,5</i>	<i>2,0</i>	<i>2,0</i>
Summa	1 830,2	1 182,8	64,6	21,6	9,8	4,8
Enheters förändring av resultatfond				-3,8	-0,5	1,3
Resultat efter resultatöverföring				17,8	9,3	6,1
Investeringar	9,7	0,9		0,0	0,0	0,0

Riktvärdet för augusti är 66,7 procent. I bokförda värde är det bokfört periodiseringar så att alla kostnader och intäkter som avser de åtta första månaderna är med i utfallet. I vanliga månadsrapporter bokförs inte periodiseringar utan justeras i procentkolumnen.

Administration

Verksamheten prognostiserar ett överskott med 1,5 miljoner kronor, vilket beror på att de medel som har varit reserverade i samband med flytten till Slakthusplan inte behöver nyttjas fullt ut. Förvaltningen begär tilläggsanslag med 1,1 miljoner kronor av kommunstyrelsen för att täcka den restkostnad som kvarstår för den lämnade lokalen på Dalens allé 3.

Individ- och familjeomsorgen

Förvaltningen har under våren redovisat en prognos för individ- och familjeomsorgen som har visat på ett underskott med 5,0 miljoner kronor. Denna prognos har förutsatt att verksamheten för barn och unga redovisar överskott. Men detta överskott är inte längre troligt då det under de senaste månaderna inkommit betydligt fler nya ärenden än beräknat. Det totala underskottet för individ- och

familjeomsorgen beräknas bli 8,6 miljoner kronor efter ianspråktagande av resultatfond.

Det ökade underskottet som nu redovisas för socialpsykiatrin beror inte på att kostnaderna ökat utan det är för att budgeten från årets början egentligen ligger fel. Problemet med underskottet är i huvudsak kopplat till vuxna missbrukare men budgeten lades så att det ser ut som om socialpsykiatrin är huvudproblemet. Förvaltningen har valt att inte ändra i budgeten utan som i denna och tidigare rapporter istället redovisa vilka verksamhetsområden som har problem och vilka åtgärder som vidtas. Under augusti och september månad låter förvaltningen genomföra en översyn av kostnadsutveckling och arbetssätt inom missbruksvården.

Stadsmiljö

Kostnaderna för driften av parkskötseln beräknas vara i balans med budgeten. Det beräknade överskottet med 0,3 miljoner kronor beror på lägre interna räntekostnader.

Flyktingmottagning

Förvaltningen beräknar för närvarande ett underskott med cirka 0,5 miljoner kronor. Antalet flyktingar har minskat och det gör att förvaltningen för närvarande räknar med minskade prestationer med 3,2 miljoner kronor.

Åtgärder har vidtagits för att anpassa personalbemanningen på flyktingenheten till det minskade antalet flyktingar.

Förskola

Förvaltningen beräknar ett överskott med 12,6 miljoner kronor efter överföring till resultatfonden. Av detta överskott har 10 miljoner kronor varit oin-tecknade hela året för att täcka andra verksamheters underskott. Prognosen inkluderar ökade kostnader till följd av ökade krav från arbetsmiljöverket samt inventariiekostnader för uppbyggnad av nya förskolor. I prognosen ingår även vissa extra åtgärder såsom fiberanslutning till förskolorna med 3 miljoner kronor, 3 miljoner för utomhusbelysning på förskolegårdarna samt upprustning av lekredskap på vissa förskolegårdar. (Se tabell nedan.) Ytterligare upprustningsåtgärder kan bli aktuella under året och förvaltningen avser då återkomma till stadsdelsnämnden.

Tabell. Extra åtgärder inom förskolan under år 2008	
Förskola och typ av åtgärder	Beräknad kostnad (mnkr)
Ljussättning förskolegårdar	3,0
Fiberdragning	3,0
Kök mm	1,0
Upprustning förskolegårdar Sturebyparken	0,3
Upprustning förskolegårdar Svärdlångsvägen i Årsta	0,4
Upprustning förskolegårdar Voxtorpsgränd i Östberga	0,2
Ökat anslag till barn i behov av särskilt stöd	2,0
Totalt	9,9

I prognosen ingår ett underskott om cirka 0,8 miljoner kronor inom familjedaghem till följd av att de fortfarande har svårt att rekrytera barn.

Förvaltningen beräknar att lämna tillbaka 11,5 miljoner kronor för minskade prestationer. Den budget som stadsdelsnämnden tilldelats är beräknad på de barn som var inskrivna år 2007. Minskningen av prestationerna beror till stor del på avknoppningen av Årsta 1 förskoleområde. Förvaltningen beräknar att beloppet som lämnas tillbaka blir högre än vad som har uppgetts i tidigare månadsrapporter. Detta beror på att antalet inskrivna barn är färre under hösten än som beräknats tidigare. I nuläget har flera förskolor lediga platser.

Tabell. Antal förskolebarn 2008									
Prestationer	Erhållet budget för	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug
Antal förskolebarn	3 109	2 838	2 900	3 013	2 990	2 968	2 775	2 542	2 831

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgen beräknar förvaltningen ett överskott om 7,7 miljoner kronor efter överföring till resultatfond. Både beställarenheten och utförarna visar överskott.

Förvaltningen vidtar nu en del åtgärder av engångskaraktär så som att färdigställa hälsoträdgårdar i Rågsved och vissa inventarieinköp inom enheter. (Se tabell nedan.) Hälsoträdgårdarna vid Rågsveds Servicehus beräknas kosta mer än de statliga medel som stadsdelsnämnden har fått beviljat. Förvaltningen avser därför att avsätta 1,5 miljoner kronor till hälsoträdgårdarna.

Tabell. Extra åtgärder inom äldreomsorgen under år 2008	
Boende (motsvarande) och typ av åtgärder	Beräknad kostnad (mnkr)
Enskedalens Servicehus: möbler och datorer till gemensamhetsytor	0,2
Årsta vård- och omsorgsboende: möbler till gemensamhetsytor	0,2
Rågsveds Äldrecentrum: möbler, teknisk utrustning för gemensamhetsytor	0,4
Rågsveds Äldrecentrum: färdigställande hälsoträdgårdar	1,5
Skogsglántan: ombyggnad två nya lägenheter	1,0
Totalt	3,3

Överskottet inom äldreomsorgen beror på en rad faktorer. Övertalighetskostnaderna i samband med avknoppningen av Hagsätra och Rågsveds hemtjänst har blivit lägre än beräknat. Den personal som valde att stanna kvar i förvaltningen har i huvudsak fått arbete i den ordinarie verksamheten.

Även avvecklingskostnaderna för Åsens vård- och omsorgsboende blev 3,7 miljoner kronor lägre än budgeterat. Övertalighetskostnaderna beräknas där uppgå till 1,5 miljoner kronor. Micasa kommer att återbetala 0,7 miljoner kronor för Åsens tomgångshyror under första kvartalet, vilka är medräknade i prognosen. Äldreomsorgen har cirka 31 miljoner kronor i externa medel för att driva olika projekt. Under året planerar förvaltningen att använda cirka 20 miljoner kronor och cirka 11 miljoner kronor kommer att överföras till år 2009.

I nedanstående bild visas beställarenhetens antal placeringar. Trenden under sommaren är i stort densamma som under första halvåret. Antalet placeringar inom servicehus har ökat successivt under perioden och förvaltningen använder nu servicehusen fullt ut. Förvaltningen bedömer att den tidigare utvecklingen med färre personer inom särskilt boende och fler hemtjänststimmar per person fortsätter. Utvecklingen beräknas dock ske i långsammare takt under hösten.

Tabell. Antal placeringar inom särskilda boende, mm									
Antal personer	Snitt 2007	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug
i särskilt boende	794	746	738	732	723	714	711	704	702
med hemtjänst	1 470	1 501	1 524	1 544	1 562	1 540	1 517	1 519	1 504
i servicehus	302	337	334	337	336	340	342	348	353
Antal timmar									
hemtjänst	47 106	52 612	54 161	56 012	57 601	57 204	57 377	58 735	59 393
i servicehus	22 623	26 620	26 656	26 444	26 270	26 791	27 915	28 601	29 081

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten prognostiserar ett överskott på 3,1 miljoner kronor efter resultatöverföring. I prognosen ingår medel för upprustningar i syfte att skapa en trivsammare inre miljö för brukare och medarbetare inom Enskededalens och Vantörs gruppboendestäder. (Se tabell nedan.)

Det förbättrade resultatet beror på minskade kostnader inom assistansenheten och minskade kostnader inom avdelningens ledning på grund av vakanta tjänster. I prognosen ingår prestationsökningar med 7,8 miljoner kronor.

Budgetjustering begärs med 0,9 miljoner kronor i nivåersättning, som är inräknade i prognosen, för de som flyttar in i den nya gruppboendestaden Kolmilan från den 1 oktober 2008.

Tabell. Extra åtgärder inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning under år 2008	
Boende (motsvarande) och typ av åtgärder	Beräknad kostnad (tkr)
Enskedalens gruppboendestäder	100
Vantörs gruppboendestäder	60
Totalt	160

Fritid och kultur

Förvaltningen beräknar ett överskott med 8,2 miljoner kronor. Av dessa har 7,7 miljoner kronor varit oinbördes för att täcka andra verksamheters underskott. Ökningen av överskottet med 0,5 miljoner kronor beror på lägre kostnader för sommarkollo. Inom fritiden planeras en satsning med 2 miljoner kronor på olika aktiviteter och investeringar under hösten enligt tabellen nedan.

Tabell. Extra åtgärder inom fritidsverksamheten år 2008	
Aktivitet	Beräknad kostnad (tkr)
Julmarknad, med aktiviteter för barn, i Östberga och Bandhagen	60
Teatersport på Östberga fritidsgård under höstterminen i samarbete med Teater De Vill	50
Skidresa i januari ca 30 ungdomar med särskilda behov, fältgruppen	100
Utökade öppettider på Östberga fritidsgård, söndag och torsdag målgruppen är äldre ungdomar som saknar en mötesplats	40
Utökade personalresurser i Östberga och Rågsved fram till 2008-12-31	380
Danspedagog Fritidsområde 3 Hagsätra och Rågsved	30
Totalt aktiviteter	660

Upprustning	Beräknad kostnad (tkr)
Simpvik friluftsgård på Gålö	360
Fritidsområde 1 Dalen, Enskede och Årsta	483
Fritidsområde 2 Stureby och Östberga	150
Fritidsområde 3 Hagsätra och Rågsved	200
Fritidsområde 4 Bandhagen, Högdalen och Örby	120
Totalt upprustning	1 313

Ekonomiskt bistånd

Prognosen för det ekonomiska biståndet är ett underskott med 10,9 miljoner kronor. Det är 1,7 miljoner kronor bättre än föregående månad. Förbättringen beror på att antalet hushåll fortsätter att minska.

Totalt visar verksamhetsområdet ett underskott med 8,4 miljoner kronor eftersom handläggningskostnaderna minskar. Ett överskott med 2,5 miljoner kronor redovisas nu istället.

Tabell. Utbetalt bidrag och antal hushåll									
	Snitt 2007	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug prel.
Antal hushåll	1 529	1 462	1 433	1 462	1 480	1 484	1 463	1 410	1 393
Mnkr	11,0	10,6	10,7	11,0	11,4	11,6	11,3	10,9	10,6

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder förväntas ge ett överskott med 2,0 miljoner kronor. Detta beror bland annat på att reserverade medel i samband med att Arbetsforum sydost avvecklades inte har behövs nyttjas fullt ut.

Delårsrapport

Periodiseringar har gjorts för kostnader och intäkter över 25 000 kronor som gäller andra tertialen.

Resultaträkning

Jämförelse av kostnader och intäkter med föregående år

Tabell. Kostnader och intäkter 2007 och 2008					
Kostnader	31/8 2007	31/8 2008	Intäkter	31/8 2007	31/8 2008
Inventarier	4,4	2,8	Försäljning varor	19,5	19,0
Bidrag	111,4	118,0	Taxor, avgifter	35,1	34,9
Entreprenader	378,4	348,6	Hyror	32,8	34,6
Konsulter	7,2	10,1	Bidrag	86,1	72,2
Personal	1 023,0	767,8	Försäljn. verksamhet	97,0	72,2
Lokaler	176,9	112,4	Övrigt	16,1	18,7
Material	57,2	44,8			
Tele, data	8,0	6,5			
Transporter	9,7	4,8			
Information	0,7	0,7			
Räntor, avskrivningar	1,9	2,4			
Övrigt	17,4	15,4			
Summa	1 796,2	1 434,3	Summa	286,8	251,6

I utfallet per den 31 augusti år 2007 ingår 348,8 miljoner kronor i kostnader och 27,8 miljoner kronor i intäkter för grundskola, skolbarnsomsorg och särskola under första halvåret 2007. Detta gör att det är svårt att analysera kostnads- och intäktsutvecklingen med ovanstående uppställning.

Förvaltningen har därför valt att i denna tertialrapport bara kommentera kostnads- och intäktsutvecklingen per verksamhetsområde med stöd av nedanstående tabell.

Tabell. Kostnads- och intäktsutveckling per verksamhetsområde						
Verksamhetsområde	31/8 2007			31/8 2008		
Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd och administration	60,1	3,3	56,8	51,6	2,2	49,4
Individ och familj	149,2	14,3	134,9	158,9	19,3	139,6
Stadsmiljö	17,2	5,6	11,6	11,9	0,2	11,7
Förskola	242,8	22,0	220,8	254,9	30,0	224,9
Skolbarnsomsorg	47,7	11,7	36,3	0	0	0
Skola	282,6	13,2	269,4	0,6	0,6	0
Särskola	18,5	2,9	15,6	0	0	0
Flyktingmottagande	17,1	6,3	10,8	16,4	7,2	9,2
Äldreomsorg	589,4	106,3	483,1	574,9	109,7	465,2
Omsorg om funktionshindrade	216,3	73,1	143,2	224,7	66,6	158,1
Fritid och kultur	15,4	0,7	14,7	21,6	2,5	19,1
Ekonomiskt bistånd inkl. handläggare	106,7	3,2	103,5	104,1	2,5	101,6
Arbetsmarknadsåtgärder	33,0	24,2	8,8	14,7	10,8	3,9
Totalt	1 796,2	286,8	1 509,4	1 434,4	251,6	1 182,8
Investeringar i parker	2,1	0,1	2,0	0,9	0,0	0,9

Administration

Nettokostnader för nämnd och administration har minskat med 7,4 miljoner kronor. I årets kostnader är det medtaget cirka 5 miljoner kronor i engångskostnader för den flytt som genomfördes 1 juli. Den minskade kostnaden beror i huvudsak på minskade personalkostnader i samband med sammanslagningen.

Individ- och familjeomsorg

Inom socialpsykiatrin har lönerna ökat med 5,2 procent jämfört med föregående år. Denna löneökning är främst inom den egna öppenvården. Vidare har en ökning av externa köp skett med 12,2 procent, från 15,6 till 18,0 miljoner kronor under årets första åtta månader. Hyrorna har stigit motsvarande 0,5 miljoner kronor under perioden. Intäkterna har ökat med 1 miljon kronor jämfört med föregående år.

Inom verksamhetsområdet barn och ungdom har lönerna ökat med motsvarande 6 procent jämfört med samma period föregående år. Dessa kostnader innefattar även löner för familjehem och kontaktpersoner, vilka står för en stor del av ökningen. Från maj 2008 har en förstärkning gjorts av antalet socialsekreterare inom barn och unga på grund av den ökande ärendemängden. Kostnader för inhyrd personal har ökat med 1,1 miljoner kronor under år 2008 jämfört med år 2007. Detta beror på att några tjänster varit vakanta. Externa köp har ökat från 22,8 till 23,7 miljoner kronor under samma tidsperiod.

Verksamhetsområdet vuxna missbrukare har ett kostnadsnetto på 30,4 miljoner kronor i år, jämfört med 27,5 miljoner kronor under samma period 2007. Lönerna ligger på samma nivå och hyrorna har ökat med 1 miljon kronor. Kostnaden för vård och tjänster har ökat från 15,5 miljoner kronor till 18,9 miljoner kronor.

Stadsmiljö

Nettokostnaden för stadsmiljö är oförändrad. Att omslutningen är lägre beror på att förvaltningen skötte vinterväghållningen åt trafikkontoret under första halvåret 2007.

Förskolan

Kostnaderna inom förskolan har både ökat och minskat. Ett stort förskoleområde med en omsättning på 14 miljoner kronor och som bestod av 5 förskolor och 20 avdelningar har knoppats av. Samtidigt har det under året öppnats 12 nya avdelningar. Två förskolor som brann ner i slutet av år 2007 har ersatts med nya lokaler. Detta har medfört ökade kostnader då vissa lokalanpassningar behövdes göras och nya inventarier köpas in. Kommunals löneavtal på cirka 8 procent bidrar också till de ökade personalkostnaderna. Flera av de nyöppnade förskolorna har inte egna matlagningskök, vilket gör att de i större utsträckning köper mat från olika matentreprenader. Detta förklarar ökningen av kostnaderna för köpta tjänster.

Förskolans intäkter har ökat genom stimulansbidraget för nya avdelningar samt genom förväntad ersättning från försäkringsbolaget för inventarier som fanns i de nerbrunna förskolorna.

Flyktingmottagning

Nettokostnader för flyktingmottagande är lägre i år på grund av att antalet flyktingar fortsätter att minska.

Äldreomsorg

Kostnaderna har minskat med 14,5 miljoner kronor och intäkterna har ökat med 3,4 miljoner kronor.

Äldreomsorgen startade flera nya projekt under förra året och överförde beviljade projektmedel

Tillgångar, mnkr	31/8 2007	31/8 2008
Likvida medel, klientmedel och förskottskassa	1,1	0,8
Kundfordringar, bl.a. hemtjänst- och barnomsorgsavgifter	13,4	21,0
Förutbetalda kostnader, bl. a. hyror och upplupna intäkter	28,7	41,7
Övriga kortfristiga fordringar	97,4	66,0
Summa omsättningstillgångar	140,6	129,5
Summa anläggningstillgångar	36,5	37,1

Skulder och eget kapital, mnkr	31/8 2007	31/8 2008
Leverantörsskulder	51,7	56,8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	70,2	69,3
Diverse kortfristiga skulder	1,1	0,9
<i>Summa skulder</i>	<i>123,0</i>	<i>127,0</i>
Eget kapital	54,1	39,6
Summa skulder och eget kapital	177,1	166,6

Förvaltningens balansomslutning har minskat med 10,5 miljoner kronor.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar har ökat med 7,6 miljoner kronor, vilket främst beror på försäljning av vård- och omsorgsplatser till andra förvaltningar och kommuner. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 13 miljoner kronor i förhållande till 31 augusti 2007. Ökningen beror främst på periodisering av förutbetalda hyror avseende kvartal 3 och försäkringsersättning från försäkringsbolag för två förskolor.

Skulder

Externa leverantörsskulder har ökat med 5,1 miljoner kronor och ökningen beror dels på pris och kostnadsökningar, dels på privata utförare inom äldreomsorgen som har börjat fakturera för utförda tjänster i innevarande månad. Detta har resulterat att leverantörsskulder har ökat men samtidigt har de upplupna kostnaderna minskat. Upplupna löner och sociala avgifter har ökat med 2,3 miljoner kronor. Ökningen beror främst på löneökningar och ändrade regler avseende periodisering av obekvämt arbetstid.

Resultatenheter

Alla resultatenheter redovisas i bilaga 1, flik 1,6a. Flertalet av resultatenheterna beräknar att under året öka de överskott som de har i fonden. Det medför att resultatfonden ökar från 13,8 till 17,6 miljoner kronor.

Samtliga hemtjänstenheter utom Årsta hemtjänst blev resultatenheter i samband med verksamhetsplan för 2008. Årsta hemtjänst har under senaste året arbetat intensivt med sin budget och lyckats vända ett stort underskott till överskott. Förvaltningen begär därför nu att även Årsta hemtjänst inrättas som resultatenhet.

Investeringar

De medel förvaltningen har till investeringar i parken kommer att förbrukas i enlighet med tidigare beslutad plan. Specificering återfinns i bilaga 1 blankett 1:13.

Omslutningsförändringar

Omslutningar har tidigare beslutats med totalt 282,3 miljoner kronor. I den här tertialrapporten föreslås ytterligare omslutningsförändringar med 29,1 miljoner kronor. De avser ökade kostnader och intäkter med 38,8 miljoner inom främst äldreomsorgen. Dessutom minskade kostnader och intäkter med 9,7 miljoner kronor inom främst handikappomsorgen. Omslutningsförändringarna beror på ökade respektive minskade externa intäkter.

Budgetjusteringar

Budgetjustering begärs med 0,9 miljoner kronor i nivåersättning för de som flyttar in i den nya gruppboenden Kolmilan från den 1 oktober 2008. Förvaltningen begär också tilläggsanslag med 1,1 miljoner kronor av kommunstyrelsen för att täcka den restkostnad som kvarstår för den lämnade lokalen på Dalens allé 3.

Bilagor

- Bilaga 1a. SLKs blankettset
- Bilaga 1b SLKs blankettset
- Bilaga 1c Resultat- och balansräkningen
- Bilaga 2 Skrivelse om personalekonomi
- Bilaga 3 Skrivelse om jämställdhet